

آنالیز آماری «فرهیختگان» از پذیرفته‌شدگان دانشگاه‌ها از طریق آزمون و بدون آزمون طی ۳ سال اخیر

حذف لاک‌پشتی کنکور

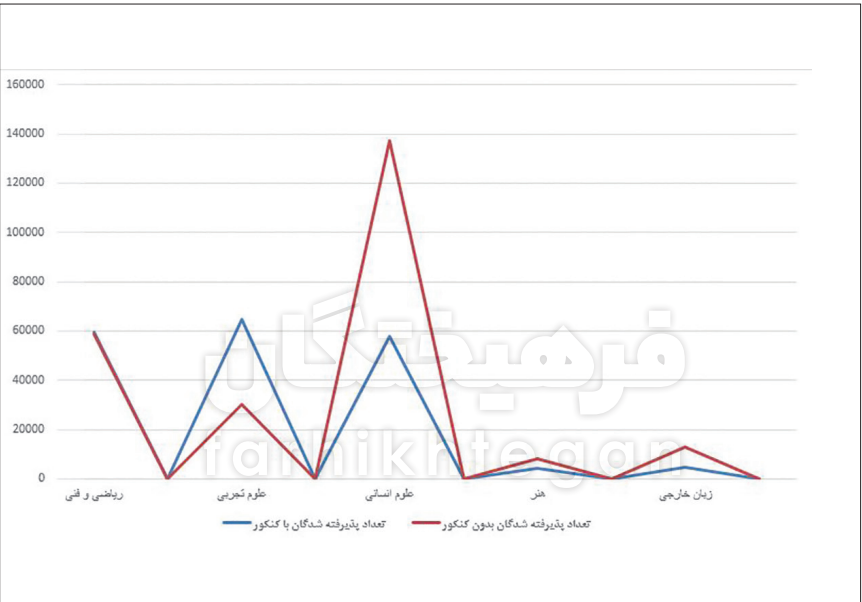
این موفقیت متشکرم. خداحافظ کنکور» منتشر شد. حدود ۲۰درصد از ظرفیت روند پذیرش بدون آزمون به رشته‌های روزانه، یعنی محبوب‌ترین رشته‌های دانشگاهی اختصاص دارد. بررسی‌ها نشان می‌دهد در سال‌های گذشته بسیاری از رشته‌های ارائه‌شده به کمک پذیرش از طریق سوابق تحصیلی نیازی به آزمون نداشتند.

کدام محبوب است بدون کنکور یا با کنکور

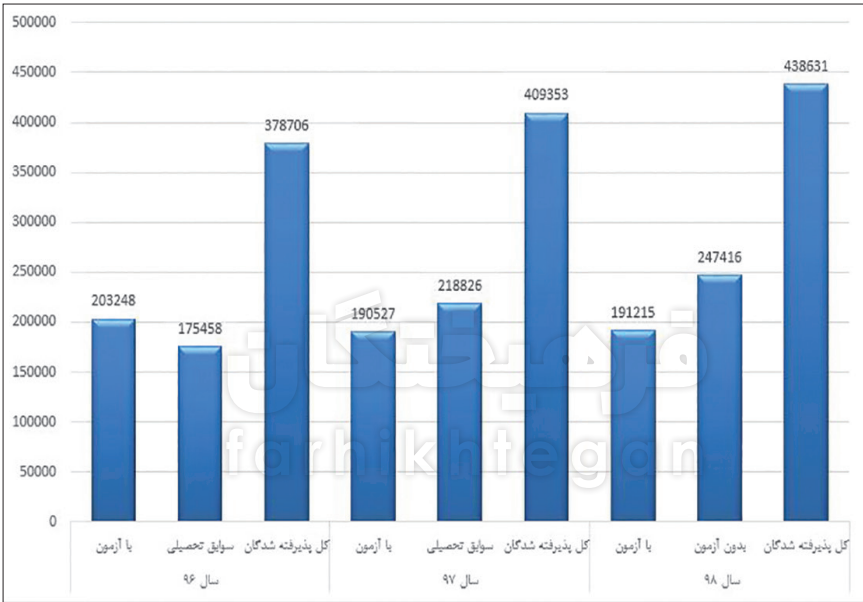
همان‌گونه که گفته شد، هرچند از حذف کنکور صحبت به میان آمده، اما همچنان رشته‌های پرطرفدار در پشت‌سدی با عنوان «کنکور» از دسترس دور هستند و هنوز رقابت برای دست‌یافتن به این رشته‌ها ادامه دارد. عدم‌انتخاب رشته ۴۶ درصد از داوطلبان آزمون سراسری نشان‌دهنده آن است که بخش عظیمی از شرکت‌کنندگان این آزمون به دنبال هدفی خاص که عمدتاً رشته‌های پزشکی است، هستند و به همین دلیل حتی حاضر به انتخاب رشته‌های دیگر نیستند. از طرفی ۴۱درصد از ظرفیت ۵۹۶هزار و ۱۷۱ هزار نفری پذیرش بدون آزمون دانشجویان بیانگر این است که علاقه خاصی برای دست‌یافتن به این رشته‌ها وجود ندارد. آزمون امسال نشان داد از این پس نسبت به کنکور با آزمون و بی آزمون تمایلی وجود ندارد.

حذف لاک‌پشتی کنکور

روند پذیرش بدون آزمون دانشجویان در سال ۹۸ نسبت به ۹۷ و ۹۶ متفاوت بود. داوطلبان در سال‌های بین ۹۳ تا ۹۷ هرچند باید در آزمون سراسری شرکت

مقایسه تعداد پذیرفته شدگان رشته‌های مختلف از طریق با آزمون و بدون آزمون

مقایسه تفاوت پذیرفته شدگان با آزمون و بدون آزمون و بر اساس سوابق تحصیلی در سه سال اخیر

آمار سهمیه فرزندان اعضای هیات علمی (منبع: سازمان سنجش)

۱۴۴۸

نفر استفاده‌کننده از سهمیه در سال ۱۳۹۷

۱۴۵۴

نفر استفاده‌کننده از سهمیه در سال ۱۳۹۶

۱۴۵۴

نفر استفاده‌کننده از سهمیه در سال ۱۳۹۵

۱۴۵۸

نفر استفاده‌کننده از سهمیه در سال ۱۳۹۴

۱۳۴۰

نفر استفاده‌کننده از سهمیه در سال ۱۳۹۳

۴۵۰

نفر استفاده‌کننده از سهمیه تغییر رشته در سال ۱۳۹۷

۴۳۲

نفر استفاده‌کننده از سهمیه انتقالی در سال ۱۳۹۷

می‌کردند، اما می‌توانستند از طریق پذیرش براساس سوابق تحصیلی انتخاب‌رشته کنند. نگاهی آماری به سه سال اخیر نشان می‌دهد میزان داوطلبان ورود به دانشگاه از طریق سوابق تحصیلی در سال ۹۶ تنها ۱۷۵۴۵۸ نفر بوده است، این میزان در سال ۹۷، ۲۱۸۸۲۶ نفر و در سال ۹۸ نیز ۲۴۷۴۱۶ نفر یعنی ۵۶ درصد پذیرفته‌شدگان دانشگاهی را تشکیل می‌دهد. در این بین، افزودن رشته‌های روزانه به پذیرش بدون آزمون دانشگاه‌ها را هم نباید نادیده گرفت. از طرفی آمار پذیرفته‌شدگان بدون آزمون نشان‌دهنده استقبال این داوطلبان از رشته‌های تجربی آزمون سراسری و استقبال از رشته‌های انسانی، هنر و زبان خارجه در رشته‌های بدون آزمون است. میزان داوطلبان پذیرفته‌شده در رشته‌های تجربی با آزمون نزدیک به دو برابر پذیرفته‌شدگان رشته‌های تجربی بدون آزمون است که تاثیر آن را می‌توان وجود رشته‌های پرطرفدار پزشکی در رشته‌های با آزمون دانست. همچنین ظرفیت رشته‌های بدون آزمون دانشگاه‌ها اگرچه ۸۵ درصد کل ظرفیت دانشگاه‌هاست، اما تنها ۵۶ درصد از پذیرفته‌شدگان را در خود جای داده است. پذیرش ۲۴ هزار و ۲۱۹ نفر از داوطلبان بدون آزمون در رشته‌های روزانه، از ۱۷۱ هزار نفر ظرفیت کل روزانه کشور نشان‌دهنده آن است که همچنان رشته‌های پرطرفدار روزانه محدود به آزمون سراسری است. از طرفی اگر این تعداد از رشته‌های روزانه را از تعداد پذیرفته‌شدگان بدون آزمون کم کنیم، تعداد ۲۲۳ هزار و ۱۹۷ نفر از طریق بدون آزمون وارد دانشگاه شده‌اند و این تعداد تنها ۲۸ هزار و ۵۹۰ نفر نسبت به سال گذشته رشد داشته است. این درحالی است که تعداد داوطلبان کنکور سال ۹۸ نسبت به داوطلبان کنکور ۹۷، ۶۵ هزار و ۱۹۳ نفر افزایش پیدا کرده است. درواقع هرچند درصدها در سه سال اخیر به نفع رشته‌های بدون آزمون درحال تغییر است، اما آن را نمی‌توان الزاماً به معنای موفقیت طرح پذیرش بدون آزمون دانست. از طرفی این موضوع نشان‌دهنده آن است که «حذف کنکور» بدون وجود رشته‌های روزانه و پرترفدار معنای واقعی خود را پیدا نخواهد کرد و اتفاقاً مانند آنچه امسال باعث تعجب همگان در عدم‌انتخاب رشته ۴۶ درصد از داوطلبان شد، در آینده هم با آمارهای عجیبی مواجه خواهیم شد. عدم‌توجه به بازار کار، آینده شغلی و... باعث شده داوطلبان ویژگی‌های خاصی را برای انتخاب‌رشته در نظر بگیرند. یقیناً با توجه به افزایش تعداد داوطلبان نمی‌توان اختلاف ۲۸ هزار و ۵۹۰ نفری داوطلبان بدون آزمون ۹۸ و استفاده‌کننده از سوابق تحصیلی سال ۹۷ را به معنای استقبال دانشجویان از رشته‌های بدون آزمون گرفت، بلکه باید به پدیده‌های پنهان این ماجرا توجه داشته باشیم.

امین خلیق روزنامه نگار

کنکور سراسری امسال ۵۰ ساله شد تا خاطره نیم‌قرن از دانشجویان دانشگاه‌های ایران با شرکت در این آزمون معنا پیدا کند. آزمونی که مدتی آن را به دیو و مدتی آن را به شیر ی بدون یال و کوپال تعبیر کردند. مدت‌هاست کنکور به دلایل مختلفی مورد انتقاد متخصصان آموزشی است. عده‌ای کنکور را سبب به وجود آمدن مدارس خاص، موسسه‌های کنکوری، عبور از مفاهیم درسی با تکیه بر فرمول‌ها و درنهایت موجب مرگ خلاقیت دانش آموزان می‌دانند. این موضوعات به همراه کاهش تعداد داوطلبان پشت کنکوری که ناشی از کم شدن جمعیت جوان کشور و از طرفی کاهش تمایل به شرکت در این آزمون بود، باعث شد مسئولان از اواخر دهه ۸۰ به دنبال حذف کنکور باشند. هرچند پیش از این هر از چندها خبری درمورد حذف کنکور یا مدل‌های جایگزین آن شنیده می‌شد، اما درنهایت کنکور در سال ۹۲ وارد دقیقه ۹۰ شد.

خبر خوشی که دوام نداشت

کنکور در این مدت تغییرات زیادی داشت. برای مثال کنکور از سال ۱۳۷۷ به صورت یک مرحله‌ای و برای پنج گروه آزمایشی علوم ریاضی و فنی، علوم تجربی، علوم انسانی، زبان‌های خارجی و هنر به‌طور جداگانه برگزار شد. اما این تغییرات که بیشتر در شکل و قالب برگزاری کنکور بود، به مرور زمان به تغییراتی برای حذف کنکور تبدیل شد و این بار این خود کنکور بود که مورد انتقاد قرار می‌گرفت. اولین اقدام قانونی برای حذف کنکور مربوط به پایان ماه سال ۸۶ بود. در این زمان قانون حذف کنکور و پذیرش دانشجو براساس سوابق تحصیلی در مجلس شورای اسلامی به تصویب رسید و قرار شد این نوع پذیرش تا پایان سال اول برنامه پنجم توسعه یعنی سال ۹۱، جای کنکور را بگیرد، اما مسائل مختلفی که مهم‌ترین آن را می‌توان مسائل ساختاری دانست، موجب شد این قانون به ثمر نرسد. ابراهیم خدایی، رئیس سازمان سنجش آموزش مدتی پیش درمورد به نتیجه‌نرسیدن این قانون گفت: «طبق قانون سال ۸۶، وزارت آموزش و پرورش باید سوابق تحصیلی کل سه سال دبیرستان به علاوه پیش‌دانشگاهی را به‌عنوان سوابق تحصیلی درنظر بگیرد که آموزش و پرورش فقط اطلاعات یک‌سال از این چهار سال را داشت، درنتیجه اصولاً جایگزینی برای آن ایجاد نشد.» هرچند عده‌ای به فشارهای مافیای کنکور برای به نتیجه نرسیدن این قانون اشاره می‌کردند، اما به هر حال مجلسیان تصمیم گرفتند در قانون حذف کنکور تغییراتی انجام دهند و با افزایش

پلمب ۸۰ موسسه اعزام دانشجوی به خارج

ابراهیم حاجی‌زاده، مدیرکل بورس و امور دانشجویان خارج از کشور در برنامه روی خط خبر، گفت: «صدر مجوز فعالیت و نظارت بر موسسات اعزام دانشجوی به خارج از کشور در کارگروهی صورت می‌گیرد که در سال ۱۳۸۲ با تصویب هیات‌دولت ایجاد شده است و وزارتخانه‌های علوم، دادگستری، فرهنگ و ارشاد اسلامی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، اطلاعات و امور خارجه در آن عضویت دارند.» او افزود: «۱۱۸ موسسه مجوز قانونی فعالیت دارند و تاکنون ۸۰ موسسه متخلف دارای مجوز بسته شده است.» حاجی‌زاده گفت: «تعداد دیگری موسسه اعزام دانشجوی نیز وجود دارد که مجوز ندارند و در فضای مجازی فعالیت می‌کنند. این موسسات با تبلیغات نادرست و دادن اطلاعات غلط، خانواده‌ها را دچار مشکل می‌کنند که برخورد با آنها در جریان است. در دو هفته گذشته با همکاری پلیس امنیت تهران ۱۰ موسسه غیرمجاز پلمب شد و پلمب ۱۸ موسسه غیرمجاز نیز درحال پیگیری است.»

تغییر مهمی در کنکور سراسری ۹۹ اتفاق نمی‌افتد

منصور غلامی در گفت‌وگو با رسانه‌ها درباره تغییرات کنکور برای سال آینده گفت: «معمولاً تصمیم‌گیری در رابطه با کنکور‌ها و کنکور سراسری ۹۹ و تغییرات جزئی اگر باشد، برعهده شورای سنجش و پذیرش دانشجو است.» وزیر علوم ادامه داد: «باید صبر کرد تا جلسه شورای سنجش و پذیرش دانشجو برگزار شود. اگر برنامه خاصی در این زمینه باشد، اعلام می‌شود. با این حال تا جایی که بنده اطلاع دارم، تغییر مهمی اتفاق نخواهد افتاد.» گفتنی است، اخیراً دبیر شورای انقلاب فرهنگی درباره عزم جدی دبیرخانه برای اصلاح روش کنکور در سال ۹۸ گفته بود: «در این زمینه اراده جدی داریم و جزء ماموریت و اولویت اول ستاد علم و فناوری است. مساله کنکور یک مساله ملی است. تلاش داریم در ۶ ماه آینده به یک مدل قطعی درباره آن برسیم.»

شکایت وزارت علوم از ۱۱ سایت متخلف علمی

حسین آقابابایی، مدیرکل دفتر حقوقی وزارت علوم در گفت‌وگو با مهر، گفت: «از ۱۱ سایت که مربوط به موسسات متخلف علمی بودند، شکایت کرده‌ایم که به‌زودی فیلتر خواهند شد.» او افزود: «مقام قضایی دستور مسدود شدن این ۱۱ سایت را صادر کرده که طبق اطلاعات ما یکی از این سایت‌ها فیلتر شده و مابقی نیز احتمالاً طی روزهای آینده، مسدود خواهند شد.» مدیرکل دفتر حقوقی وزارت علوم مشخصاً به شکایت از یکی از سایت‌های خریدوفروش اشاره کرد و گفت: «در گزارش اخیر ما به دادسرای فرهنگ و رسانه، اولین موردی که درخواست برخورد و فیلترینگ را داشتیم، سایت مربوط به خریدوفروش بوده که البته هنوز دستور مسدود شدن آن صادر نشده است.» آقابابایی گفت: «از آنجا که چنین موسساتی دائماً با تغییر اسم، عنوان و شیوه تبلیغاتی درحال جابه‌جایی هستند، لذا ما مرتب درحال رصد آنها خواهیم بود.»